Doğan Kardeş

Sayı: 67 | 5 Şubat 1968 Pazartesi | Fiatı: 50 Kuruş

ATEŞTOP
UZAYDA SAVAŞ

(Devamı son sayfada

İKRAMİYELİ

Aile

CÜZDANI

YAPI ve KREDİ BANKASI

BU KARDEŞİN İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI VAR MI ?

Küçük yaşta biriktirilen para bir
mutlu geleceğin ilk adımıdır.
Para biriktirmek için en güzel yol
Yapı ve Kredi Bankası İkramiyeli Aile Cüzdanıdır.

*

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

(MORAN — 3036) — 72
M 813
Doğan Kardeş

Doğan Kardeş
ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

5 Şubat 1968
Fiatı: 50 Kuruş
Yıl: 22 **Cilt: 3**
Sayı: 629-67

Sahibi :
KÂZIM TAŞKENT

Yazı İşleri Müdürü:
YAVUZ HERKMEN

ADRES VE TELEFON NO. LARI

Yazı İşleri: **Divanyolu, Klod Farer Cad. No. 5 - İstanbul** ✶ **Doğan Kardeş P. K. 1146 - İst.** ✶ Yazı İşleri ve Abone Telefon: **27 34 54 - 55 - 56** ✶ Muhasebe Tel. : **22 00 24**

ABONE ŞARTLARI

Yıllık: **25 TL.** ✶ Altı aylık: **12,5 TL.** ✶ Yurt dışı yıllık: **38 TL.** ✶ Yurt dışı altı aylık: **19 TL.** ✶ **Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir** ✶ **Yapı ve Kredi Bankası'nın bütün şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.**

İLÂN TARİFESİ
(Siyah Beyaz)

Tam sayfa	**1500 TL.**
3/4 sayfa	**1100 TL.**
1/2 sayfa	**900 TL.**
1/3 sayfa	**600 TL.**
1/4 sayfa	**500 TL.**

Renk ilâveleri özel tarifeye tabidir.

BASILDIĞI YER

Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - Divanyolu, Klod Farer Cad. No. 5 - İstanbul

Doğan Kardeş Dergisi ve kitapları YAPI ve KREDİ BANKASI'nın kültür hizmetlerinden biridir.

beş kıtadan

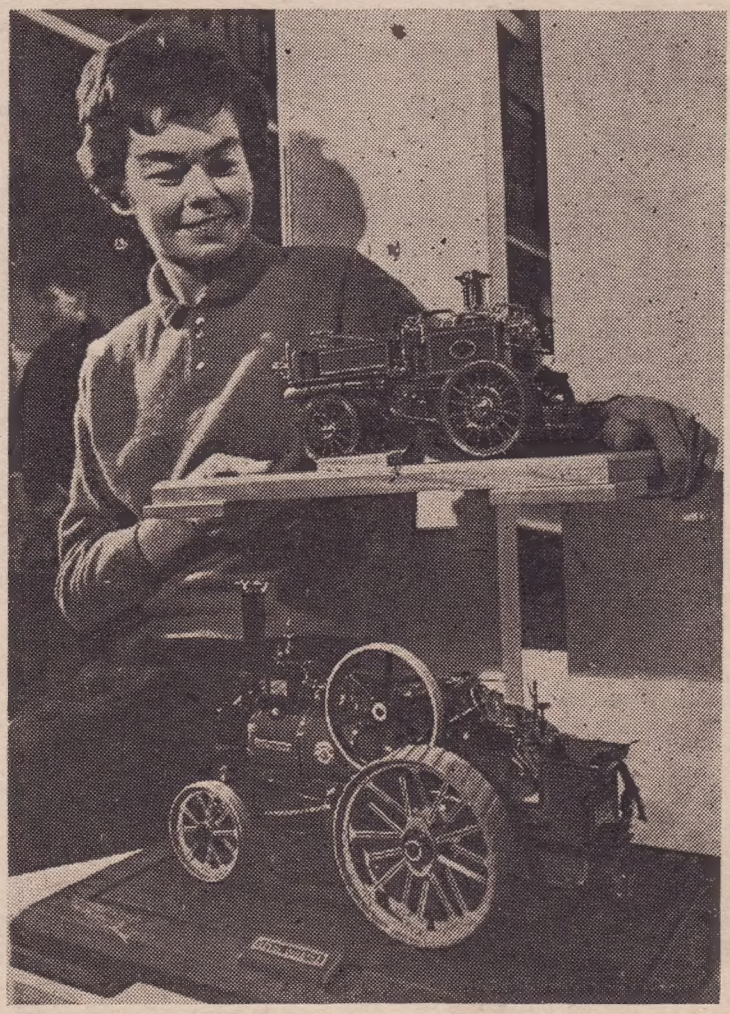

TAŞIT MODELLERİ SERGİSİ

Geçenlerde Londra'da Saymour Salonu'nda «Taşıt Modelleri Sergisi» açılmıştır. Sergiye katılanlar arasında Cherry Hinds'in 3,5 yılda yaptığı 1905 modeli bir etfaiye arabası (resimde üstte) geniş ilgi toplamıştır. Altta bir traktör modeli görülüyor. ←

ON KURUŞA SİNEMA

Amerika'da otomatik sinema gösterici leri çocukların belli başlı eğlencesi olmuştur. Deliğinden 1 cent (on kuruş) atılınca makine otomatik olarak içindeki filmi göstermeye başlamaktadır. Fotoğraf heyecanla film seyreden çocukları göstermektedir. ↓

İNCİ AVCILARI

Etraftaki su birdenbire dalgalandı, uzun kapkara bir cisim inci avcısının yanından öfkeyle geçti. Sandaldakiler dehşet içinde kalmışlardı... İçlerinden biri suya atlamak istediyse de arkadaşları kendisini tuttular. Denizdeki avcı bir köpek balığının saldırısına uğramıştı...

Tropikal güneş ışınları sandalın ucunda yarı çıplak işaret bekleyen adamların gözlerini kamaştırıyordu. Birdenbire sandalın bordasına asılı olan ipin arka arkaya kuvvetle çekildiği görüldü. Denizin dibine dalmış olan yüzücülerden biri yukarı çıkmak istediğini bildiriyordu.

Denizin yüzeyi bir anda köpüklendi ve dalgıç denizin yüzüne çıktı. Göğsünde büyükçe bir sepet asılı bulunuyordu.

Su sıcaktı ama adam tir tir titriyordu. Bir sürü kol adamı vücudundan kenetliyerek sandala aldı. Hemen sepeti açtılar, içinden istiridyeler döküldü.

Bu sırada ikinci bir yüzücü suya daldı. İki üç dakika geçti. Henüz hiç bir işaret yok. Sandaldakiler gözlerini ipten ayırmıyorlar. Birkaç saniye sonra suyun üzerinde koca bir kan lekesi görüldü. Biraz önce suya dalan avcı suyun üzerine çıkmaya çalışıyordu. Ellerini kollarını sudan çıkararak haykırdı, ama...

Etraftaki su birdenbire dalgalandı, uzun kapkara bir cisim adamın yanından öfkeyle geçti. Sandaldakiler dehşet içinde kalmışlardı. İçlerinden birisi hemen suya atlamak istediyse de arkadaşları kendisini tuttular. Denizdeki avcı bir köpek balığının saldırısına uğramış ve suların derinliklerine doğru gözden kaybolmuştu. Suyun yüzünde kıpkırmızı bir kan lekesi etrafa yayılıyordu.

Bir inci avcısı için ölüm her an pusuda bekler. Her gün belki kırk elli defa suyun 30-35 metre derinliklerine dalar. Her dalışında da ölümü göze alır. Çünkü bu iş onun ekmek parasıdır.

Bir inci istiridyesi

İNCİ İSTİRİDYELERİ

İnci istiridyeleri yumuşakçalar denilen hayvanlardandır. Bunlar hepimizin bildiği midyelere benzerler. Bilimsel adları «Meleagrin» dir. Bunlar midyeler gibi kayalara kapakçıklarıyle yapışmazlar. Byssos denilen iplikle tutunurlar. Bu iplikler onlara istedikleri yerde tutunmak ve yaşamak imkânını sağlar.

İNCİ NEDİR

İstiridye kabuğunun içine yabancı bir kum tanesi veya asalak bir kurtçuk girer girmez istiridye bunun etrafını salgıladığı bir maddeyle örter. Bu istiridyenin yabancı cisme karşı bir çeşit savunmasıdır. Hattâ diyebiliriz ki «en güzel inci bile parlak bir tabuttan başka bir şey değildir.»

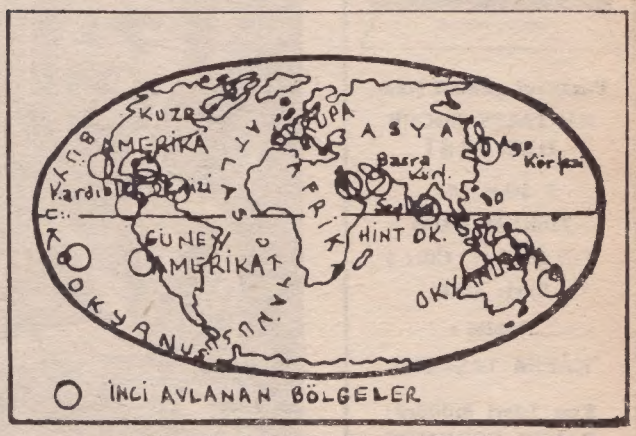

Dünyadaki belli başlı inci avı bölgeleri.

NERELERDE İNCİ AVLANIR

Meleagrin denilen inci istiridyeleri genellikle tropikal denizlerde yaşar. Çeşitli cinsleri vardır. Dev büyüklükte bir cinsine Okyanusya adaları bölgesinde raslanır. Hint Okyanusu, Kızıldeniz, Basra körfezi'nde yaşayanları orta büyüklüktedir. Bu istiridyeler 1869'da Süveyş kanalının açılmasından sonra Akdeniz'e de girmişlerdir. Daha ufak türleri ise 7 sm. boyundadır ve Japon denizlerinde bulunur. Dev büyüklükteki istiridyelere Tahiti Adası sularında da raslanır. Boyları 20 sm. ağırlıkları 10 kg. kadardır. Amerika'nın Büyük Okyanus kıyılarında yaşıyan istiridyelere Kaliforniya istiridyesi adı verilmektedir.

Birer yumuşakça olan istiridyeler genellikle 10-15 metre derinliklerde yaşarlar. En sevdikleri bölgeler durgun sular, koylar, körfezler atoller ve lagün denilen kıyı gölleridir.

İnci istiridyelerine eskiden en çok Basra körfezi, kızıldeniz ve Seylan adası dolaylarında raslanırdı. Bugün daha başka av bölgeleri de ortaya çıkarılmıştır. Antil adaları, özellikle küçük Margarita adası suları en zengin «incilik» lerden sayılır. Son yıllarda Peru, Kolombiya, Panama ve Meksika kıyılarında çok zengin inci yatakları bulunmuştur.

NASIL AVLANIR?

İnci avcılarının bugün en çok kullandıkları avlanma metodu mantar yeleklerle dalma usulüdür. Ama, birçok bölgede hala çok daha ilkel ve tehlikeli olan sadece mayo ile dalma usulü uygulanmaktadır.

Av mevsimi Haziran ayından Eylül ayına kadar sürer. Şafakla birlikte denize açılan avcı sandalları ancak akşam geç vakit dönerler. Her sandalda altı yedi dalıcı bulunur. Bunlardan her biri günde ortalama kırk dalış yapar. Çalışma süresince avcılar ağızlarına tek lokma yemek koymazlar, içtikleri de sadece kahvedir.

★

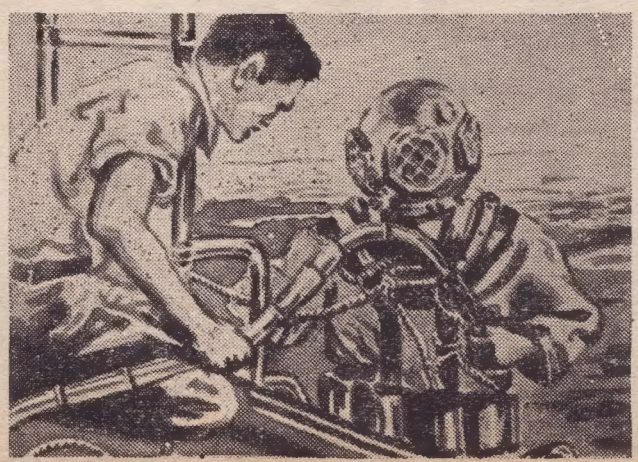

Dalgıç elbisesi giymiş bir inci avcısı denizin dibine dalmak üzere bulunuyor.

İnci avcısı denizin dibindeki kayalara ulaşmıştır. Gözüne çarpan ilk istiridyeyi kayanın üzerinden koparark karnına sardığı sepete koymaya hazırlanıyor.

Avcı suya atlamadan önce burun deliklerini suyun girmesini önlemek için kıskaç biçiminde ufak bir kemik parçasıyle tıkar. Ellerine keskin kayalardan korunmak amacıyle kalın meşin eldivenler giyer. Bir ucu sandalın bordasına öteki ucu da ağır bir taşa bağlı olan halata tutunarak suyun dibine iner. Dalış derinliği ortalama 30 metredir.

Avcı göğsüne, palmiye liflerinden örülmüş bir sepet sarar. Bir buçuk iki dakika, hatta bazan daha uzun süren dalış boyunca topladığı istiridyeleri «dacin» adı verilen bu sepetin içine doldurur. Usta bir avcı bir dalışta 30 - 40 istiridye toplıyabilir. Bu arada sandaldakiler yukarı çıkarılan istiridyelerin kabuklarını açıp içinde gerçekten inci olup olmadığına bakarlar.

Bazan yüzlerce istiridye içinden ancak bir tanesinde inci çıkabilir.

İnci avcılarının katlandıkları bu zor şartlar onlara ilerde ciddi rahatsızlıklar hazırlar. Çoğunun gözleri ve dişleri tuzlu sudan çabucak etkilenir duruma gelir. Denizin dibindeki korkunç su basıncına dayanamıyan kulak zarları kısa zamanda delinir. Kırk yaşına varmadan ihtiyarlarlar. Hatta bazıları o kadar bile yaşamaz.

Japonya'da Ago körfezi. Üzerlerinde inci istiridyelerini taşıyan sallar güneşte yüzmeye bırakılmışlardır.

«AŞILAMA» İNCİLER

XX'nci yüzyılın başlarında Japonlar aşılama inciler yetiştirmeye başladılar. Gerçekten de Japon'lar, Çinlilerin tatlısu istiridyelerinin kabukları arasına hayvansal sedef özü püskürttüklerini görmüşlerdi. Zamanla bunların içlerinde Buda heykelciklerini andıran ufak ufak inciler beliriyordu. Onlar da aynı şeyi denediler ve böylece «aşılama» inciler elde ettiler.

Bu gibi incilerin yetiştirimi özel bir bakıma ihtiyaç gösterir. Asılak hayvanlar ve balıklar denizlerin dibindeki durgun sularda sessiz sedasız yaşayan bu yumuşakçalara rahat vermezler. Ayrıca aşılanacak inci çekirdeklerinin meydana gelişi beş yıl kadar sürer.

O zaman bunlar denizin dibinden çıkarılır ve kabukların arasına sedef özü sıkılarak «aşılanırlar». Tekrar eski yerlerine bırakılan bu «taslak» inciler yedi yıl, hatta daha uzun bir süre kendi tabii hayatlarını yaşarlar. Bu sırada istiridyelerin salgıladığı kireçli bir madde o küçücük yuvarlakların etrafını sarar. Böylece aşılama inci gelişir.

Dünyanın en ünlü ve en zengin aşılama inci yatakları Japonya'daki Ago körfezinde bulunur.

Açık durumda bir istiridye kabuğu: Küçük Buda heykellerini andıran inci taneleri görülüyor.

İNCİLER ÜNLÜ

Doğal, yani suni yoldan üretilmemiş inciler arasında bazıları gerek güzellik gerek büyüklükleriyle ün salmışlardır. İspanya Kralı Philipp II'nin 16'ncı yüzyılda satın almış olduğu ve «Pelerin» adıyle anılan inci bunlardan biriydi. Büyüklüğü bir güvercin yumurtası kadardı.

Bugün dünyanın en büyük incisi «Asya İncisi» adıyle tanınmış 605 karatlık, yani 121 gram ağırlığındaki bir incidir.

AKDENİZ

LÂZ EFE MÜTHİŞ SİNİRLENMESİNE RAĞMEN KENDİNE HAKİM OLUR, GÜLÜMSER...

ŞEY... BANA BİR İYİLİKTE BULUNUR MUSUNUZ?.. BİR İŞ ARIYORUM... NE OLURSA YAPARIM...
NE DEDİN?

SENİ ŞİMDİ HATIRLADIM... DÜN SOKAKTA RASLADIĞIM ADAMSIN SEN. DEMEK İŞ ARIYORSUN?.. PEKÂLÂ... AZ EVVEL KOVDUĞUM HERİFİN YERİNE SENİ ALIYORUM... BÖYLELİKLE DAİMA GÖZÜMÜN ÖNÜNDE OLURSUN!

SAĞOLUN... MUHAFIZLIK GİBİ BİR İŞ OLSAYDI...
İSTERSEN SENİ SULTAN YAPALIM?.. ÇILDIRDIN MI? GEL BENİMLE DE İŞİNİ GÖR!

LÂZ EFE MERAK İÇİNDE SULTANIN KÖLESİNİ TAKİP EDER...
ÖZCAN ERAÇ

AZ SONRA, SARAYIN MUTFAĞINA GELMİŞLERDİ...
MUSA... BU ADAM YANINDA ÇALIŞACAK... YAMAK YARDIMCISI OLARAK TABİİ...

29

ŞAHİN

15 ŞAHİN REİS, TRABLUS'TA OSMANLI VALİSİNE BAŞ KALDIRIP İDAREYİ ELE GEÇİREN ASİ EL MEHDİ'Yİ ORTADAN KALDIRMAK İÇİN ÇALIŞMAKTADIR. ARKADAŞLARI LAZ EFE VE KARA HASANI YARDIMA ÇAĞIRIR. ONLAR GELİR GELMEZ PLANINI AÇIKLAR. PLANA GÖRE LAZ EFE SARAYDA BİR GÖREV ALMAYA ÇALIŞIR.

DEV KÖLE, LAZ EFEYİ AŞÇIBAŞI MUSA'YA TESLİM EDEREK ORADAN UZAKLAŞIR...

BANA BAK, BOŞ OTURMAK YOK. AKŞAMLARI İŞİN BİTİNCE SARAYI TERKEDECEKSİN... SABAH ERKENDEN İŞ BAŞI. ANLAŞILDI MI ?..

ŞURADAKİ BALIKLARI TEMİZLE BAKALIM... ELİNİ ÇABUK TUT... ÖĞLE OLMAK ÜZERE...

AŞÇIBAŞI GİDER BAŞKA BİRİ SOKULUR...

TERTEMİZ OLACAK, ANLADIN MI ? YOKSA KAFANI KIRARIM HA...

YA SABIR... ŞAMAR OĞLANINA DÖNDÜM

ARKASI VAR

OTOBÜSTE

Otobüste annesiyle yolculuk eden küçük çocuk fıstık yiyordu. Annesi bir ara:

— «Aferin oğlum... Fıstık kabuklarını yere atmamışsın. Nereye koydun?» diye sordu.

— «Yanımda oturan amcanın cebine!..»

DAHA KÜÇÜĞÜ

İki çocuktan biri sordu:

— «Karıncanın ağzından daha küçük ne vardır?»

— «O ağıza giren!..»

U Ç M U Ş . . .

Çocuk koşarak eve geldi. Bir taraftan da bağırıyordu:

— «Anne elimi arı soktu...»

— «Çabuk gel, üstüne amonyak dökeyim.»

— «Dökemezsin ki... Arı uçup gitti.»

DENİZALTI NASIL ÇALIŞIR?

Denizaltı, suyun yüzünde olduğu kadar, altında da yol alabilen bir gemidir. Bu nasıl oluyor?

Bir denizaltının tekne bölümünde birçok sarnıçlar vardır. Gemi su yüzünde giderken, bunlar basınçlı hava ile doludur. Ama dalış sırasında, sarnıçların dibindeki kapaklar açılarak içeriye su girer ve basınçlı hava üst kapaklardan dışarı çıkar. Sarnıçlar bütün bütüne dolmuşsa denizaltı ağırlaşır ve sulara gömülür.

Yeniden su yüzüne çıkmak gerekirse, kaptan, sarnıçları boşaltma emrini verir ve pompalar çalışmaya başlar. Su, alt kapaklardan dışarı çıktıkça, boşalan yerlere basınçlı hava dolar. Basınçlı hava ise, geminin üzerinde bulunan madenî balonlardan gelmektedir. Bu balonlar açılır açılmaz, basınçlı hava, sarnıçlardaki suya saldırır ve onu büyük bir güçle iter. Gitgide yükü azalan gemi de suyun yüzüne çıkar.

Denizaltının teknesi üzerinde ayrıca, bir uçağın kanatları gibi iş gören dümenler vardır. Bunlar da, geminin su yüzünde durmasına, dalıp çıkmasına yardım ederler.

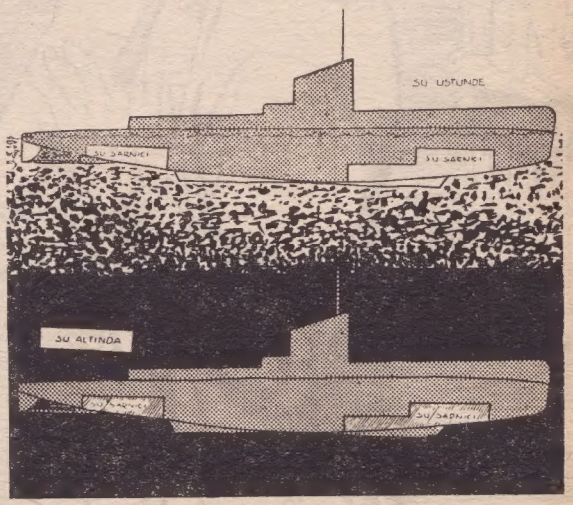

7 YANLIŞ

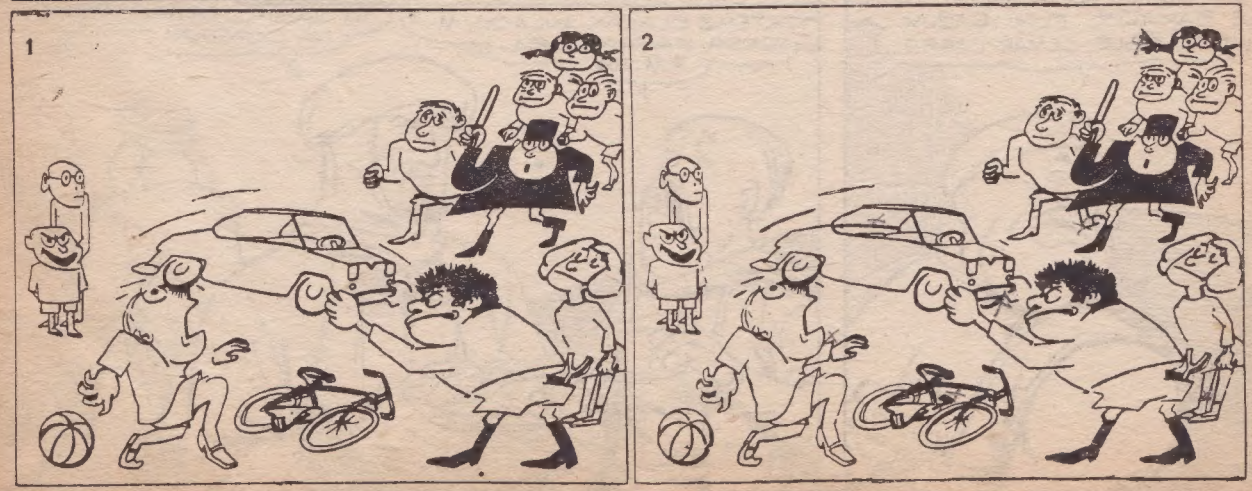

2. RESİMDEKİ DEĞİŞİKLİKLER: 1) Otomobilin arka camı değişik. 2) Sağdaki çocuğun kolu tamamlanmış. 3) Bisikletin sol pedalı gösterilmiş. 4) Polisin solundaki çocuğun bacağı gösterilmiş. 5) Sağdaki kızın sol ayağındaki kısa çorap gösterilmiş. 6) Diğerki kızın sağ saç örgüsü değişik. 7) Otomobilin sol ön tekerleği gösterilmiş.

KAPTAN ve çocukları EDİ ile BÜDÜ

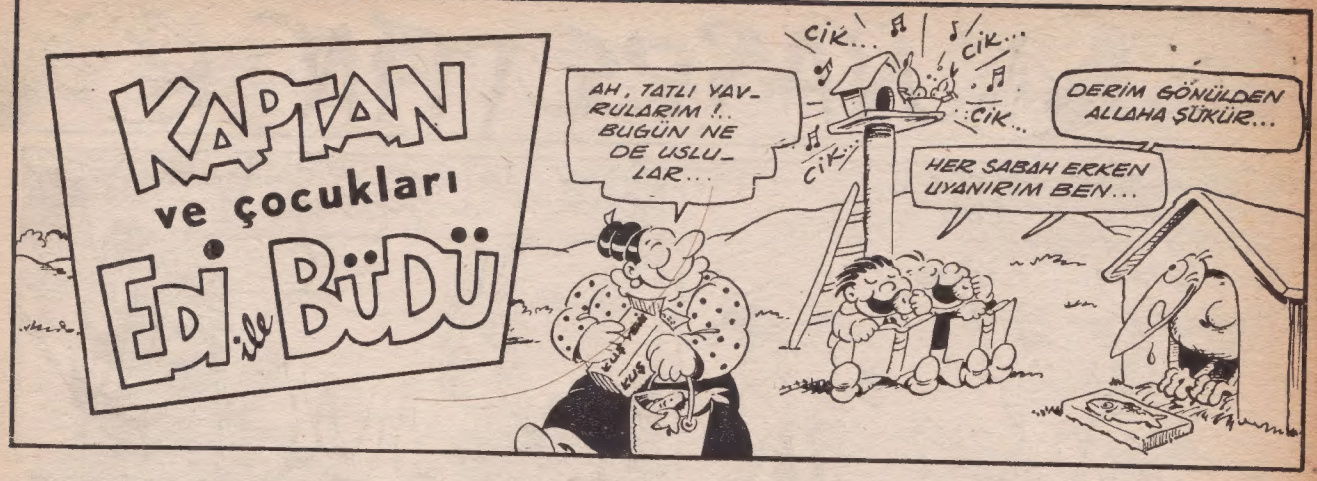

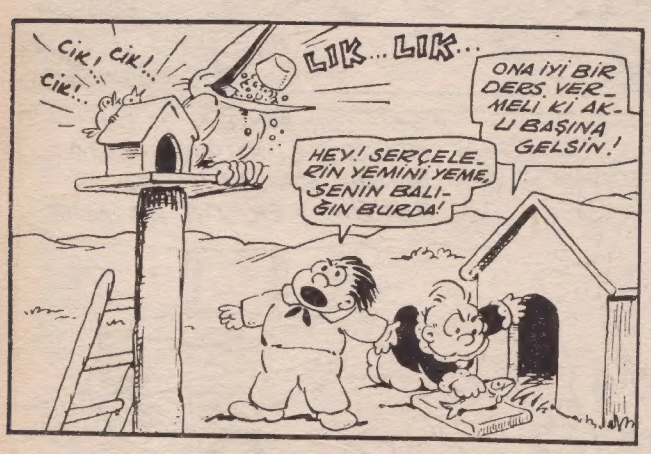

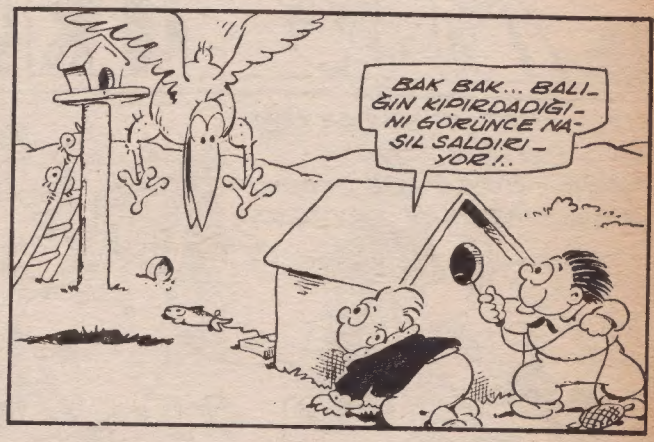

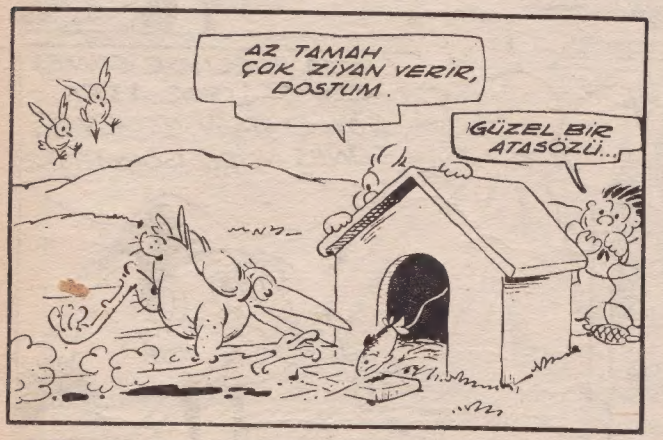

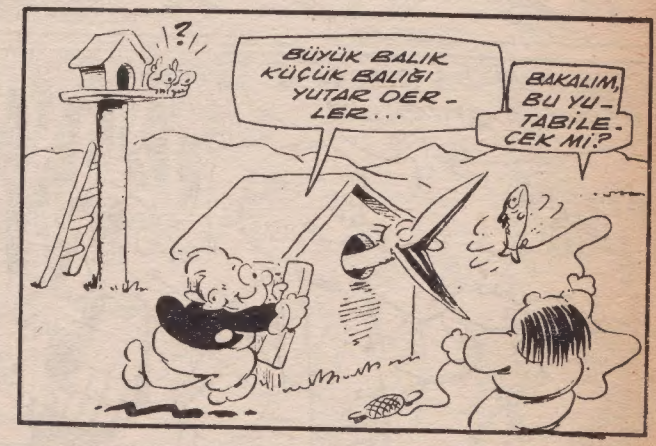

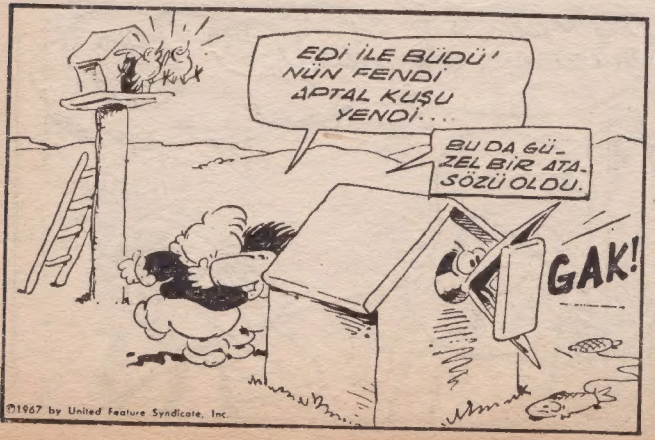

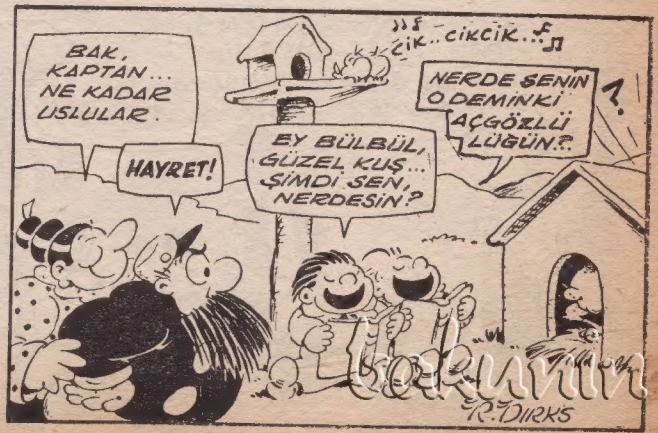

Borunun

NASRETTİN

BU GÜN HAVA ÇOK GÜZEL, İBİŞ DOLAŞALIM GEL. HAZIRLA MARSIVANI, VUR SIRTINA PALANI.

HAYDİ ASLAN, HAZIR OL, KIRLARA GÖRÜNDÜ YOL.

HOCA, KURTAR MERAKTAN. ŞU SIRRI SÖYLE BANA: NEDEN BÖYLE HER ZAMAN, TERS BİNERSİN HAYVANA?

SEN GİDERKEN İLERİ, MERKEP ÇUKURA DALMAZ. BENDE BAKARIM GERİ, GÖZÜM ARKADA KALMAZ.

TAM BURADA DURALIM, GÖLGEDE OTURALIM..

HOCA, PARLIYOR GÜNEŞ VERE SAÇIYOR ATEŞ. SÖYLE: KIŞIN NEDEN BİZ GÜNEŞ YÜZÜ GÖRMEYİZ?..

GELDİN OTUZ YAŞINA, BİRAZ İŞLET KAFANI. SEN SOĞUKTA BAŞINA, ÇEKMEZ MİSİN YORGANI?

KIŞIN GÜNEŞ TE ÜŞÜR, BULUTLARA BÜRÜNÜR.

VEDAT

HOCA

Yazan : NECDET RÜŞTÜ EFE
Çizen : SEDAT ALKAN

Kaptan Kelly Dirk ile Jim'i batık gemi hakkında sorguya çekiyor...

Yazan :
FRANK CRİSP

★

Dirk'in bu davranışı boşuna değildi. Böyle hareket etmekle olup bitenleri çok akıllıca izlemek ve bir kurtuluş yolu bulmak mümkündü.

Kelly kaptan köprüsünün üstüne çıktı. Grane ise, bir yerlinin Jim'in ellerini çözmesine elinde tabancayla nezaret ediyordu. Delikanlı serbest kaldıktan sonra köprüye çıktı ve orada kaptan kendisine:

— «İlkönce mutfağa giderek birşeyler ye, sonra iş başına!» diye haykırdı.

Jim hayretle sordu:

— «Peki, ya ötekiler?.. Onlar hiçbir şey yemedi!..»

İrlanda'lı kaptan gürledi:

— «Sen kendi işine bak, sersem!»

Jim sesini çıkarmadan emri yerine getirdi. Bu arada Kelly, Crane ve birkaç yerli, dalış malzemesini hazırlamaya başladılar. Kelly'nin üç

— 15 —

BATIK GEMİNİN SIRRI

Melez dalgıç Koto gözleri yuvasından fırlamış «Sesler duydum! Denizin sesi... Belki de şeytanın... Bu yerler büyülü... Sesler duydum... Korkunç sesler...» diye haykırıp duruyordu.

Dirk karşılık vermeye lüzum görmedi. Kelly sözlerine devamla:

— «Önce şunu bilmek istiyorum. O gece benim müretebatımdan Saki kayboldu. Ne oldu dersin?»

— «Bana kalırsa bir köpek balığına yem öldu.»

— «Tam üstüne bastın, benim yaman delikanlım! Ne yapalım, alnının yazısıymış... Peki, şimdi söyle bakalım, bugüne kadar batık gemiye kaç dalış yaptın?»

— «On ya da on iki.»

— «Güzel, ne buldun?»

— «Sizin bahsettiğiniz gibi Para filân bulmadım.»

— «Peki, ya kaptan kamarasında?»

— «Kasayı mı kastediyorsunuz?..»

Dirk'in bu sorusu üzerine Kelly'nin yüzüne memnun bir gülümseme yayıldı. Grane bir adım ileriye atarak haykırdı:

— «Dilinin altında ne varsa çabuk söyle!»

İrlanda'lı kaptan bir el işaretiyle Crane'yi durdurdu:

— «Sana son defa söylüyorum, kendine gel!»

Sonra Dirk'e döndü:

— «Sen devam et delikanlım.»

Dirk hayretle ellerini iki yana açarak:

— «Kasa masa görmedim», dedi. «İsterseniz gemiyi bir de siz araştırın.»

— «Yoo... Sana inanıyorum. Gemi çok derinlerde; kasayı yukarı çıkarmak uzun zaman işi.»

Dirk bir anlık bir duraksamadan sonra devam etti:

— «Beni asıl şaşkına çeviren mesele, geminin yalnızca bir parçasının orada oluşu...»

— «Bir parçası mı dedin? O da nasıl şey?»

Bu defa da İrlanda'lı kaptan sükûnetini kaybetmiş görünüyordu.

— «Evet. Geminin yalnızca makine dairesine kadar olan arka kısmı mevcut. Bacası iskeleye yatmış. Kaptan köprüsü ve kamarası dahil olmak üzere ön kısmı yok.»

Crane hırsla atıldı:

— «Yalan! Kasayı kendi almış, bizi bu araştırmadan vazgeçirmek için böyle söylüyor, inanma kaptan!»

Dirk ısrar etti:

— «Tam tersine. Doğruyu söylüyorum. Ne diye saklayayım?»

Kelly, tekrar eski babacan tavrını takınarak:

— «Sana inanmak istiyorum.» dedi. «Peki, ön kısım nereye gitti dersin?»

— «Bilsem, onu söylerdim. Herhalde gemi batınca sihirli kayaya bindirdi ve ikiye bölündü. Ama, dalış yapmadan kesin hiçbir şey söylenemez.»

Kelly, sinirli sinirli purosunu çiğniyordu.

— «Benim üç dalgıcım var. Dalış için de senin geminden ve malzemenden yararlanacağız. Kompresörü çalıştırmak üzere senin adamlarından birine ihtiyacım olacak. Şu delikanlı bize yardım eder mi?»

Jim öfkeyle sıçradı:

— «Size en ufak bir yardımım dokunamaz!»

Dirk soğukkanlı bir yüzle Jim'e dönerek:

— «Denileni yap, kardeşim!» dedi.

dalgıcından en ustası olduğu anlaşılan biri kaptana yaklaşarak:

— «Kaptan,» dedi, «Ben ve arkadaşlarım bazı gemicilerden bu çevredeki kayalıkların büyülü olduğunu duyduk. Dediklerine bakılırsa, Taratara denilen bu kayalık pek uğursuz bir yermiş.»

Kaptan Kelly alaycı bir tavırla:

— «Büyülü mü dedin?» diye sordu. «Anlaşılan sen tam bir erkek değilsin. Zira böyle bir söylenti karşısında ancak kadınlar korkar!»

Dalgıç endişeli bir yüzle devam etti:

— «Şaka etmiyorum, kaptan! Ben ve arkadaşlarım aslında denizden korkmayız. Bizi düşündüren tek şey, dipteki sihirli yaratıklar!»

Kelly kızmak yerine yatıştırma yoluna gitti:

— «Evlâdım, senin büyülü yaratık dediğin gerçek değil bir efsane. Sen bunları aklına getirme. Hem vakit kaybediyoruz. Bütün bu malzemeyi oyun oynayalım diye mi temin ettik?»

Dalgıç ister istemez boyun eğdi:

— «Başüstüne kaptan, hemen dalıyoruz.»

Melez dalgıç hemen kombinezonunu sırtına geçirdi. Jim'e kalırsa bu elbise oldukça yıpranmıştı ve böylesine bir dalış için hiç de elverişli değildi. Fakat ona söz söylemek düşmezdi. Kompresörü silindire bağladı, motoru harekete geçirdi.

Birkaç saniye sonra adam hazırdı. İnci avcılarının gözünde hayatın zerre kadar değeri yoktur. Bu adamlar sırf bir lokma ekmek için dalış yaparlar ve ölümü akıllarının ucuna bile getirmezler. Bu yüzden melez dalgıç, batık gemi kendi normal dalışlarından iki kat daha derinde olduğu halde en ufak bir korku duymuyor ya da öyle görünüyordu.

Jim, basınçölçerin ibresini dikkatle izliyor ve bir kurban gözüyle baktığı bu melez dalgıç için yüreğinde garip bir acıma hissi duyuyordu. Nihayet ibre yirmi sekiz kulacı göstererek durdu. Telefonda bulunan diğer melez dalgıçlardan biri sevinçle haykırdı:

— «Koto dibe indi!»

Jim için basınçölçere ve kompresöre bakmaktan başka yapılacak iş yoktu. Aradan on dakika geçti. Dalgıç ile yardımcısı arasında zaman zaman önemsiz konuşmalar oluyordu. Kelly, her zaman olduğu gibi ağzında pürosuyla, kasketini arkaya yıkmış, sakin sakin geziniyordu. Geniş göğsü ve iri pazulu kolları terden ışıl ışıldı. Bir ara elindeki mendiliyle terini kuruladıktan sonra Jim'in önünde durarak:

— «Hay Allah belâsını versin», dedi. «Bu sıcak bizi mahvedecek...»

Sonra bir cevap beklermiş gibi gözlerini bulutsuz, mavi göğe dikti. Jim, bir yağ bidonunun üzerine ellerini kavuşturarak oturmuştu. İlerde bir yerli, tatlı bir melodi mırıldanıyordu. Her tarafa hakim olan bu sakin havayı, ansızın, yardımcı dalgısın çığlığı allak bullak etti.

(Devamı var)

BUHAR TÜRBİNİNİ İCAT EDEN MUCİT

Charles Algernon PARSONS

Hayatı ve çalışmaları

1

Charles Algernon Parsons, Lord Ross adında İrlanda'lı bir soylunun oğluydu. 1854'te doğdu. 1931'de öldü. Lord Ross, Parlamento üyesi ve ünlü bir bilgindi. Parsons'un çocukluğu ve gençliği ailesinin İrlanda'daki Birr Şatosu'nda geçti. Beş erkek kardeşiyle birlikte şatonun geniş topraklarında ava çıkıyor, sandalla balık tutmaya gidiyordu.

Charles, Londra'da doğmuştu. En büyük merakı birşeyler meydana getirebilmekti. Bunun için şatodaki küçük atelyesinde durmadan çalışırdı. Daha sonraki yıllarda «Sir» unvanını alacak olan bu çocuk icadı olan buhar türbininin ilk çalışmalarını bu küçük atelyede yaptı. Bu çalışmalarından elde ettikleri arasında bir buhar motoru da vardı.

Parsons, koleji bitirdikten sonra Cambridge Üniversitesi'ne girdi. Burada okudu ve bitirdikten sonra Kuzey İngiltere'de bir fabrikada iş buldu. Fabrika savaş gemileri yapıyordu. Parsons, 29 yaşında evlendi. Bir ara evde dikişe merak sardı. Bu işte karısından daha kabiliyetli olduğunu gösterdi.

Parsons, ilk başarısını 1886'da gösterdi. O yıl meydana getirdiği bir buhar türbiniyle elektrik elde etti. Motorun bağlı bulunduğu jeneratör, bir patinaj alanındaki lambalara elektrik temin ediyordu. Böylece bu buhar türbini sayesinde yüzlerce insan geceleri ışık altında da patinaj yapma imkânını buldu.

Ertesi yıl Parsons, yine kendi yaptığı bir buhar türbinini Newcastle şehri elektrik santralına monte etti. Şehrin sokakları karanlıktan kurtuldu. Bu başarısının duyulması üzerine Londra ve Almanya'dan sipariş aldı. Elektrik üreticileri pistonla güç sağlıyan buhar makineleri yerine onun türbinlerini istiyorlardı.

Buhar türbinleri üzerinde çok çalışmasına rağmen Parsons, küçük oğlu ile kızı için oyuncaklar yapmaya da vakit buluyordu. Bunlar arasında üç tekerlekli küçük bir lokomotif uzun süre ailenin ilgisini üzerinde topladı. Bütün aile, hatta köpekleri bile lokomotifin Newcastle'daki evlerinin bahçesindeki çimenler üzerinde yürümesini seyrederlerdi.

Buhar türbinlerinin gemileri de yürütebileceğini düşünen Parsons, «Turbinia» adını verdiği 30 m. boyunda bir yat yaptırdı.

Bütün aile yatla deneme seferine çıktığı zaman dalgaların şiddetinden sırılsıklam oldular ama yatın uskurlarını döndüren buhar türbini dalgalara rağmen durmadan çalıştı.

Parsons, gemiler için yaptığı buhar türbinini hükümete kabul ettirmek için cüretli bir harekete baş vurdu. Kraliçe Victoria'nın 60'ncı doğum yıldönümü için düzenlenen deniz gösterilerine yatı ile katıldı. Yıl 1897 idi ve gösteriler İngiltere'nin güneyindeki Portsmounth limanında yapılıyordu.

(Devamı var)

YILDIRIM

47 YILDIRIM'LA CAROL'UN AĞIR YARALI OLARAK BULDUKLARI GENCE DR. HUER BEYİN TAKAR. GENÇ GEÇMİŞİNİ UNUTMUŞTUR. AMA GANGSTERLER RESMİNİ GAZETEDE GÖRÜNCE TANIRLAR.

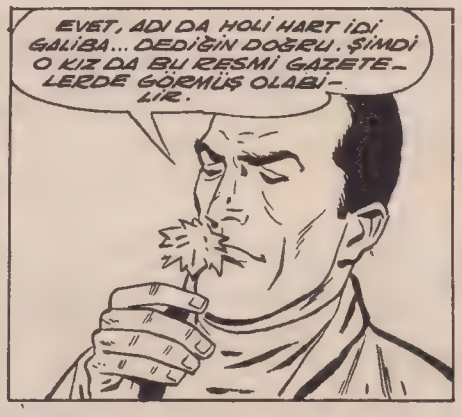

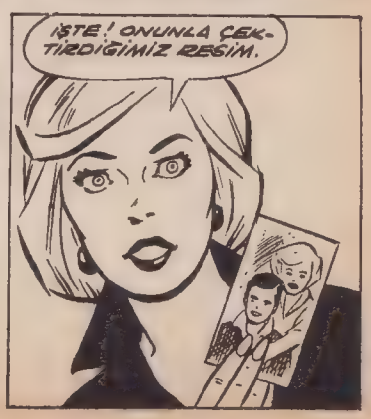

KAPTAN

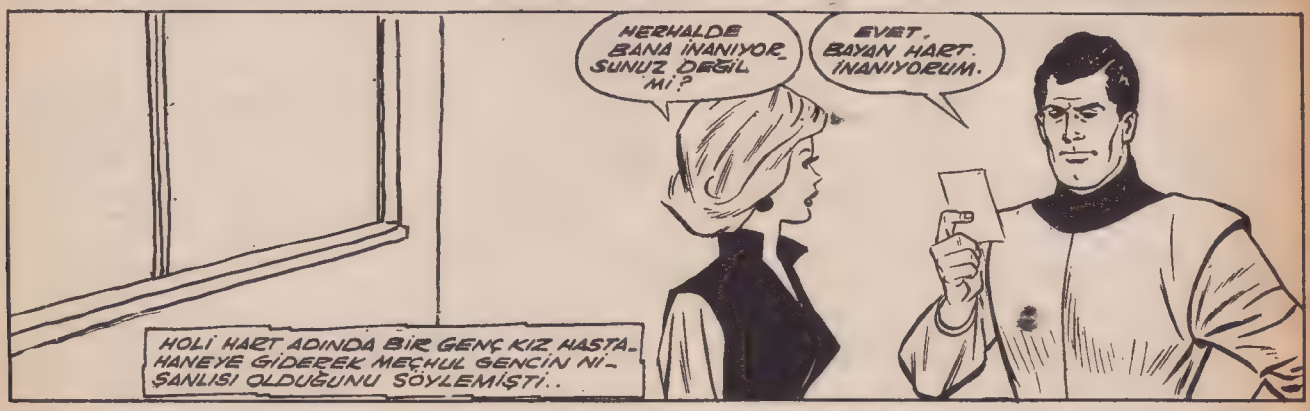
HOLİ HART ADINDA BİR GENÇ KIZ HASTAHANEYE GİDEREK MEÇHUL GENCİN NİŞANLISI OLDUĞUNU SÖYLEMİŞTİ..
HERHALDE BANA İNANIYORSUNUZ DEĞİL Mİ?
EVET, BAYAN HART. İNANIYORUM.

ŞİMDİ SÖYLEYİN BAKALIM... KİM BU DELİKANLI?
İÇERİ GİRİLMEZ

ONUN ADI HEFLİN'DİR. NİŞANLIMDIR. BİR ARA GANGSTERLER ARASINA DÜŞTÜ. SONUNDA HARSE GİRDİ...

YALVARMALARIMI DİNLEMEDİ... İKİ GANGSTER İLE BİRLİKTE BÜYÜK BİR MÜCEVHER HIRSIZLIĞI YAPTI. AMA SONRA BİRDEN PİŞMAN OLDU...

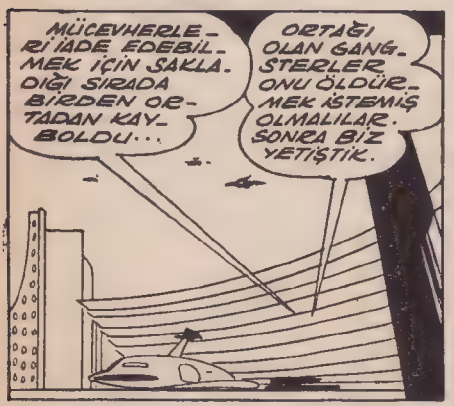
MÜCEVHERLERİ İADE EDEBİLMEK İÇİN SAKLADIĞI SIRADA BİRDEN ORTADAN KAYBOLDU...
ORTAĞI OLAN GANGSTERLER ONU ÖLDÜRMEK İSTEMİŞ OLMALILAR. SONRA BİZ YETİŞTİK.

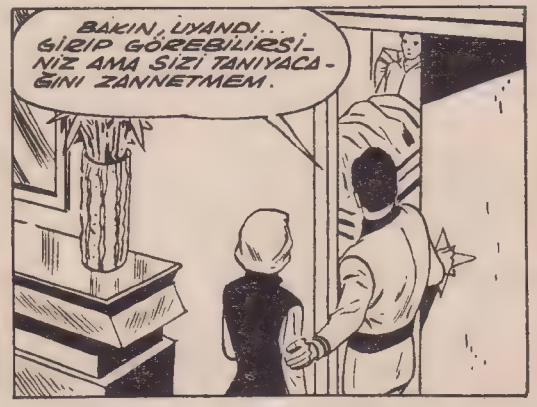
BAKIN, UYANDI... GİRİP GÖREBİLİRSİNİZ AMA SİZİ TANIYACAĞINI ZANNETMEM.

MERHABA HEFLİN!..

FAKAT GENÇ KIZ HASTADAN HİÇ BİR CEVAP ALAMADI...
ÜZÜLMEYİN. YAKINDA İYİLEŞECEKTİR. BİRAZ DAHA ZAMAN GEÇSİN.
GEORGE TUSKA

BURAYA SIK SIK GELİP ONU ZİYARET EDEBİLİRSİNİZ.

HOLİ'NİN YANINDAKİ GENÇ KIZ KİM?
BİLMİYORUM. AMA BİRAZ SONRA ÖĞRENİRİZ.
DEVAMI VAR

EN GÜZEL DOĞUM GÜNÜ HEDİYESİ.

Yazan : **FİKRET ARIT**

Nesrin koşarak okul müdürünün yanına geldi. Onun kendisine uzattığı ellere sarıldı.

Okul müdürü «Böyle mutlu bir gününde seni en çok nasıl bir hediye sevindirirdi?» diye sorunca Nesrin'in dudakları büküldü: «Bilmem ki efendim...» diyebildi...

Okullar açılalı bir hafta olmuştu. Bir akşamüstü okul müdürü, Orta I öğrencisi devamlı yatılı Nesrin'i odasına çağırttı. Güleryüzle:

— «Yavrum» dedi. «Bizim bir âdetimiz vardır. Devamlı yatılı öğrencilerimizin doğum günlerini hafta tatillerinde okulda beraber kutlarız. Ben hepinizin doğum tarihlerine baktım. İlki senin. Bu hafta tatilinde senin doğum gününü kutlayacağız. Söyle bakayım, nasıl pasta istersin?»

Küçük kız şaşırdı. Kızardı. Kekeledi:

— «Bilmem efendim.»

— «Bilmem olur mu?... Bilirsin tabii... Geçen yıl doğum gününde nasıl bir pasta istedin?»

— «Geçen yıl doğum günüm kutlanmadı efendim.»

— «Niçin?»

Nesrin yutkundu:

— «Annemle babam ayrılıyorlardı efendim.»

— «Ayrıldılar mı?»

— «Hayır. Mahkeme bitmedi daha.»

— «Ya...»

Okul müdürü bir an düşündü. Sonra kalktı. Küçük öğrencinin yanağını okşadı:

— «Peki yavrum... Seni üzmek istemezdim. Bilmiyordum. Şimdi git. Herhalde beğeneceğin bir pasta alınır.»

Nesrin cevap vermedi. Gözleri dolmuştu. Okul müdürünün odasından çıktı.

★

Her sınıftan devamlı yatılı öğrenciler büyük bir neşe ile yemek salonundaki uzun masayı hazırlıyorlar, kendilerine yardım etmek isteyen Nesrin'e:

— «Olmaz» diyorlardı. «Bu senin doğum günün. Sana biz hizmet edeceğiz bugün.»

Bisküvit, sandviç tabakları masaya dizildi. Limonata bardakları sıralandı. En son olarak da üstüne «MUTLU YILLAR NESRİN» yazılmış on iki mum dikili kocaman bir pasta masanın ortasına kondu. Her şey hazır olunca okul müdürü ve nöbetçi öğretmen yemek salonuna girdiler. Okul müdürü, Nesrin'in yanaklarını okşadı:

— «Söyle bana Nesrin» dedi. «Böyle mutlu bir gününde seni en çok nasıl bir hediye sevindirirdi?»

Nesrin'in dudakları büküldü:

— «Bilmem ki efendim... Benim için o kadar çok şey yaptınız ki...»

Okul müdürü gülümsedi:

— «Hediyen odamda Nesrin... Git al gel... Yalnız çabuk ol.»

Nesrin kısa bir tereddüt geçirdi. Sonra koşarak yemek salonundan çıktı. Okul müdürü pastanın mumlarını yaktı. Hediye hakkında hiçbir fikirleri olmayan öbür öğrenciler merakla beklemeye başladılar. Az sonra yemek salonunun kapısında, genç bir erkekle genç bir kadının arasında Nesrin göründü. Bir an kapıda durdular. Sonra Nesrin koşarak okul müdürünün yanına geldi. Onun kendisine uzattığı ellere sarıldı:

— «Size çok... çok teşekkür ederim efendim» dedi.

Ağlıyordu. Kesik kesik devam etti:

— «Hiçbir hediye beni bu kadar sevindirmezdi efendim.»

Okul Müdürünün de gözleri dolmuştu. Küçük öğrenciye sarıldı.

— «Annenle baban bir daha hiç ayrılmayacaklar Nesrin» dedi. «Bana söz verdiler... Şimdi mumları söndür bakayım.»

Nesrin dizlerini sandalyenin üstüne dayayarak mumlara doğru uzanırken okul müdürü öbür öğrencilere işaret etti. Hep beraber doğum günü şarkısını söylemeye başladılar:

«Mutlu yıllar sana,
Mutlu yıllar sana,
Mutlu yıllar küçük
Nesrin
Mutlu yıllar sana...»

DOĞAN KARDEŞ'in

GEÇMİŞ SAYILARINI EDİNMEK İSTİYORSANIZ?

1) Bize hangi sayıları istediğinizi bildirin.
2) Mektubunuza kendi adresinizi mutlaka yazın.
3) Zarfın içine, istediğiniz her DOĞAN KARDEŞ sayısı için (50) kuruşluk posta pulu koymayı unutmayın.
4) Beş sayıdan fazla olan istek mektuplarınızı TAAHHÜTLÜ postalayın.

SEMA AŞAR: Demirci Faik sokak No. 14, Göztepe - İST. **Ortaokul son sınıf öğrencisi. Her konuyla ilgileniyor. Özellikle resim ve ressamlarla ilgilenen kardeşleriyle mektuplaşmak istiyor.)**

YÜKSEL ve YÜCEL ERİLMEZ Kardeşler: Camiatik Mah. No. 48, Kat 1, Karamürsel — KOCAELİ. **(Bu iki kardeş ortaokul öğrencisi. Her konuyla ilgileniyorlar.)**

İSMET BERK ve UFUK KARADAN: Küçükyalı Cad.. No. 59, Kartal Maltepe — İST. **(Bu iki arkadaş hafif Batı müziğini, sinemayı ve her türlü sporu seviyor.)**

ZİNNUR ÇAKIR: Akıncılar sokak No. 21, Daire 8, Maltepe - ANKARA. **(15 yaşında. Spor, müzik ve İngilizce dilini seviyor. Özen Gönen Koleji'nde okuyor. Yaşıtlarıyle mektup arkadaşlığı kurmak istiyor.)**

İLYAS ÇAKIR: İstasyon Cad. Doğruyol sokak, Papatya Apt. Kat. 4 Daire 7, Yeşilköy - İST. **(16 yaşında. Haydarpaşa Lisesinde öğrenci. Spor ve müzikten hoşlanıyor. Almanca biliyor.)**

ALİ ERKAN: Lefke - KARADAĞ - KIBRIS. **(16 yaşında. Sporu ve hafif Batı müziğini seviyor. Anavatandan mektup arkadaşı edinmek istiyor.)**

LEVENT HATIRLI: Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu lojmanları No. 58, Bahçelievler - ANKARA. **(12 yaşında. Pul biriktirmekten, kitap okumaktan, resim yapmaktan hoşlanıyor.)**

ÇETİN ALTAN: Yar Ahmet Mah. No. 16 — TOKAT. **(13 yaşında. Pul biriktiriyor. Mektup arkadaşı edinmek istiyor.)**

KÂZIM YILDIRIM: Akşemsettin Cad. Battal Gazi sokak No. 106, Fatih - İSTANBUL. **(Lise öğrencisi. 17 yaşında. Türk ve Batı müziğini çok seviyor. Yurt içindeki ve yabancı ülkelerdeki kardeşleriyle Almanca mektuplaşmak istiyor.)**

ALTAN ERGENÇ: Lefke Gazi Lisesi, sınıf 1, No. 95, Lefke - LEFKOŞE - KIBRIS. **(15 yaşında lise öğrencisi. Her konuyla ilgileniyor. Anavatandan mektup arkadaşı edinmek istiyor.)**

EDA DEMOKAN: Atatürk Bulvarı No. 237/11 — ANKARA. **(15 yaşında. İngilizce biliyor. Yüzmeyi, müziği, okumayı ve seyahat etmeyi seviyor.)**

ALİ YORGACIOĞLU: Namık Kemal Lisesi Sınıf 4/B No. 208, MAGUSA - KIBRIS. **(15 yaşında. Pul biriktiriyor. Batı müziğini, sporu ve mektuplaşmayı seviyor. Eşanj yapmak istiyor.)**

MEHMET IŞIK: Namık Kemal Lisesi, Sınıf V Fen, No. 12, MAGUSA - KIBRIS. **(16 yaşında. Pul biriktiriyor. Batı müziğini ve sporu seviyor.)**

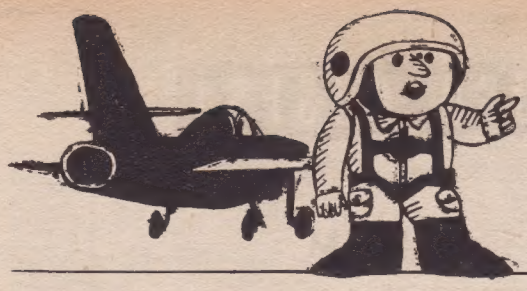

TEPKİLİ UÇAK YAPIYORUZ

İşte size, biçimi en son model tepkili uçakları andıran bir maket... Yapılışı hem kolay, hem de parasız denecek kadar ucuz.

Biri kısa ve kalınca, öbürü daha uzun ve ince iki tane şişe mantarı bulun. Bu mantarları resimde görüldüğü gibi uzunlamasına, içlerinden bir sivri tel parçası geçirerek birbirine bağlayın. Sonra bu mantarları yan kısımlarından yararak buralara ince kartondan yapacağınız ön ve arka kanatlarla dümeni yerleştirin. Böylece tepkili uçağınız hazır demektir.

Uçağın fırlatılması gayet kolay ve zevkli! Telin arta kalan uzantısını bir çamaşır mandalının arasına koyup, halka biçimindeki lâstiği de şekildeki gibi mandalın ön kısmından geçirdiniz mi, geriye bu lâstiği hafifçe çekip bırakmak kalıyor... Yalnız, uçağınızın yönünü iyi hesaplayın ki, konu komşunun camları yere inmesin!..

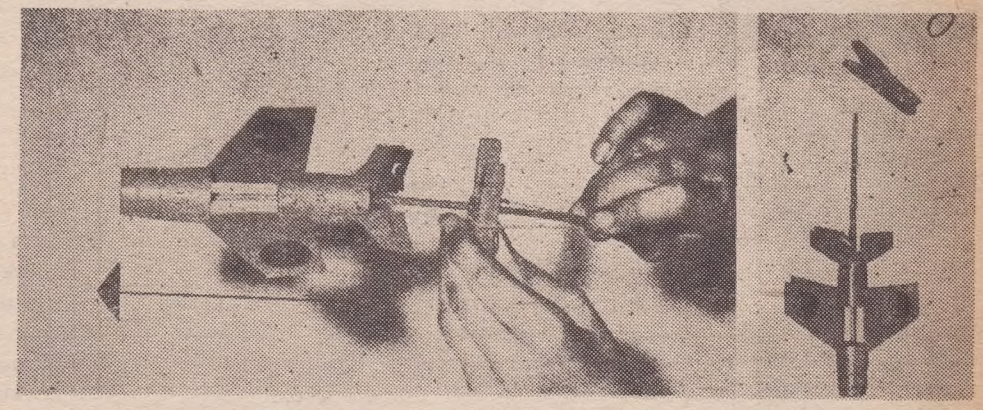

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1) Arının yaptığı. Devlet Üretme Çiftliklerinden biri. 2) Bir pamuk cinsi. Kutsal sopa. 3) Masallarda hırsız, haydut. Yüzyıllar. 4) Hun İmparatoru. Seyrekleştir. 5) Tersi eksiklik. Artan. 6) Bir Kuzey Afrika Devleti. Gelecekten haber alma işi. Tersi yayla atılan.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1) Bir mevsim. 2) Tersi, dar, uzun ve hafif bir çeşit yarış kayığı. 3) Kıbrıs'ta bir şehir. 4) Tersi suyu olan 5) Ağız boşluğunun tavanı. 6) Bir erkek ismi. 7) Bir nota. Bir Türk kavmi. 8) Orta Asya'da bir göl. 9) Olağanüstü olayla süslenmiş hikâye. 10) Başkalarının sırtından geçinen kimse. 11) Tersi tamir eden.

GEÇEN HAFTAKİ BULMACANIN ÇÖZÜLMÜŞ ŞEKLİ

SOLDAN SAĞA: 1) OPERA. AYA. 2) MAT. TAÇ. 3) NAFAKA 4) OJE. AYAN. 5) İRED. SIRA 6) KAR. AY. İN. 7) İM. ORAN. 8) ASYA. ÖRS.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) OM. İKİ. 2) PANORAMA. 3) ETAJER. 4) FED. OY. 5) ATA. ARA. 6) AKASYA. 7) AÇAYI. NÖ. 8) ARİ. 9) ANANAS.

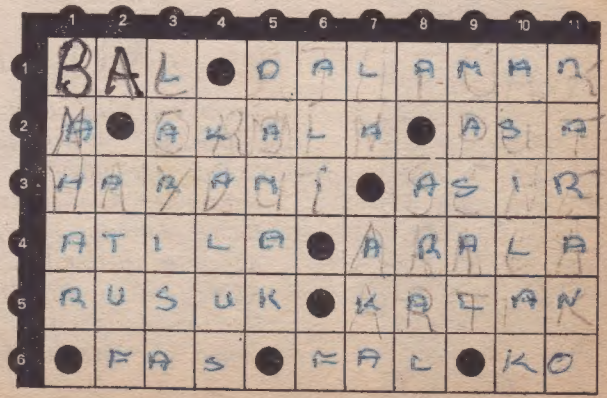

OKUYUCU KÖŞESİ

NAHİT ÇAKIR

ANNEM

Bizi büyütüp bize bakan,
Geceyi gündüze katan,
Elimizden tutup yürüten,
Sensin benim bir annem.
Gözlerinde taptaze bir sevgi,
Bakışın ısıtır içimizi,
Sevgiyle anar bizi,
Sensin benim bir annem.

NAHİT ÇAKIR
(Erkek Sanat Enstitüsü - BURSA)

HÜLYA TUNCER

OKULUM

Benim güzel yuvamsın,
Okumak yazmak sende,
Yaylam, kırım, ovamsın,
Hayat, sende, neşe sende.
Sende sevinç bulurum,
Bahçende hep koşarım,
Güllerini koklarım,
Hayat sende, neşe sende
Okuluma dönerim,
Her zorluğu yenerim,
Arar arar bulurum,
Her dileğim sende.

HÜLYA TUNCER
(Maltepe Ortaokulu, 2/E öğrencisi Kartal - İST.)

ŞENCAN SERİNAN

KUZUM

Kar gibi tüylerin,
Simsiyah gözlerin;
Çayır çimen demezsin,
Bir afacan bebeksin,
Sevinir, «Me! Me!» dersin.
Cici kuzum, benimsin,
Kar gibi tertemizsin.

ŞENCAN SERİNAN
(Tınaztepe İlkokulu 3/C öğrencisi — İZMİR)

MÜGE CAVLI

AİLEM

Temiz, saf, güzel ailem;
Annem, babam, kardeşim, ben...
Geçinir gider ailem,
Babam sabah erken kalkar,
Hemen dairesine koşar;
Annem ev işlerine bakar.
Kardeşim, ben durmadan çalışırız,
Her zaman kazanırız.
Temiz, saf, güzel ailem.

MÜGE CAVLI
(İltekin İlkokulu — ANKARA)

NİLGÜN ULUSMAN

SARMAŞIK

Gündüzleri açarsın,
Geceleri yüzünü
Nedense kaparsın.
Pespembe çiçeğinle her gün
Etrafa koku saçarsın.
Yemyeşil yapraklarınla
Balkonumu sararsın.
En güzel çiçek dünyada
Sensin.

NİLGÜN ULUSMAN
(Maltepe İlkokulu 4/D öğrencisi - ANKARA)

★

KIŞ GELDİ

Sabah kalkınca yataktan,
Ortalık görünmez kardan;
Koşuşur sağda solda çocuklar,
Kızak kayar, kartopu oynarlar.
Kar kalkınca yerden,
Çocuklar üzülür hep birden.
Asarlar suratlarını,
Beklerler gelecek karı.

TAHSİN SÖNMEZ
(Anıttepe, Gençlik Cad. Jan. Sb. Loj. A/218 ANKARA)

★

DEREM

Gümüşdere! Gümüşdere!
Gitme uzak diyarlara...
Ayna gibi suların,
Çeşit çeşit balıkların,
Sıra sıra söğütlerin,
Üstünde tahta köprülerin,
Hiç diyecek yok sana.
En güzel süssün vatanıma.
Topraklarıma can ver
Yüreğime canlılık.
Masmavi suların
Kışın ılık, yazın soğuk.

ATTİLÂ OYMAN
(Hamdi Helvacıoğlu İlkokulu, 5'inci sınıf öğrencisi KIRKLARELİ)

Bilmece Bildirmece

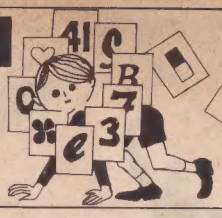

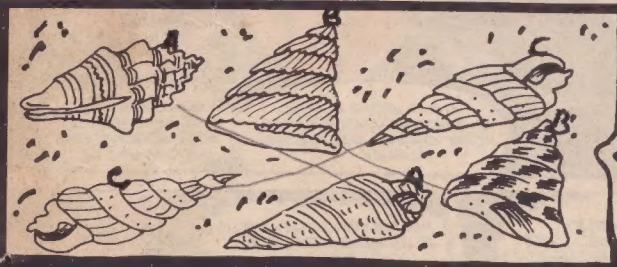

BİRBİRİNİN EŞİ OLAN HANGİSİ

AÇLIKTAN ÖLÜYO-RUZ

BÜTÜN İSTEDİKLERİ ÇİFTLİĞİN ÖNÜNDEKİ İSKELEYE ULAŞMAK

BU DENİZLERİN ADI NE

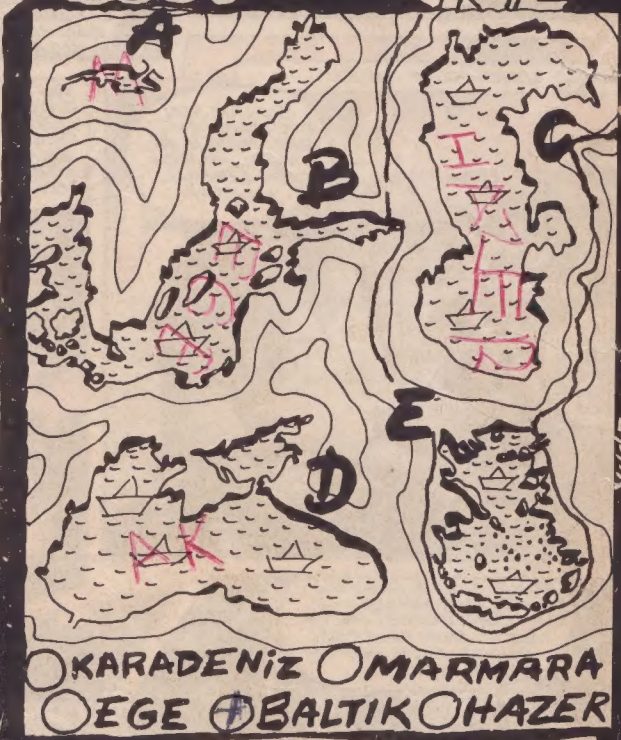

○KARADENİZ ○MARMARA
○EGE ○BALTIK ○HAZER

DENİZLERDE YAŞAYAN BU BEŞ CANLININ ADLARINI KARELERE SOLDAN SAĞA YERLEŞTİRİN HEPSİ DE DENİZLE YAPILAN BİLEŞİK İSİMDİR???

			D	E	N	İ	Z	K	I	Z	I
			D	E	N	İ	Z				
		D	E	N	İ	Z	E	J	D	E	R
	D	E	N	İ	Z	A	N	T	A	B	T
D	E	N	İ	Z	A	H	T	A	B	O	T	U

bakınız

(Devamı var)